

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

Оголь А.І., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **А.І. Литвинов**
Державний біотехнологічний університет

Інформація про фінансовий стан банківської установи має важливе значення як для внутрішніх, так і для зовнішніх користувачів. Внутрішнім користувачам вона потрібна для забезпечення ефективного управління банківською установою та її активами. Зовнішнім — для прийняття рішень про відкриття рахунків, розміщення тимчасово вільних коштів та інших.

Головними внутрішніми користувачами інформації про фінансовий стан банківської установи є його акціонери та інвестори. Адже саме вони визначають стратегічні цілі та напрямки розвитку банку. Також вони приймають рішення щодо розподілу прибутку і недостовірна інформація про фінансовий стан банку може загрожувати його розвитку. Менеджмент банку, включаючи топ-менеджмент, здійснює оперативне управління діяльністю банку і також потребує актуальної інформації про фінансовий стан банківської установи[1]. Проте, специфіка їх діяльності передбачає широкі можливості доступу до необхідної інформації та показників діяльності банку. Разом із тим, потреби забезпечення керівництва необхідною інформацією потребують належної організації системи управлінського обліку та організації обліку в цілому.

Важливими користувачами інформації про фінансовий стан банку є наявні та потенційні клієнти банку. Тим більше, що активи банку формуються, переважно, саме за рахунок залучень від клієнтів. Їх частка у сукупному обсязі активів може сягати 90% та більше. Актуальна і достовірна інформація щодо фінансового стану банку сприяє формуванню у клієнтів довіри до банку, його позитивного іміджу та посилює ринкову позицію[2]. Це є важливим для залучення клієнтів та їх утримання.

Також до важливих зовнішніх користувачів інформації про фінансовий стан банку є його кредитори, які не завжди будуть його клієнтами. А також - представники державних органів - податкової служби, Національного банку України та інші.

Фінансовий стан банківської установи характеризується низкою показників. Це, зокрема, величина прибутку, показники прибутковості, ліквідності, якості його активів та інші.

Для оцінки фінансового стану банку часто застосовують фінансову звітність (баланс та звіт про прибутки та збитки). В балансі міститься інформація про активи та пасиви банку. До перших належать, зокрема, грошові кошти та їх еквіваленти, позики тощо. До пасивів належать зобов'язання та власний капітал банку. За даними балансу можна робити висновки про його платоспроможність, ліквідність та інші. Але інформації, що міститься в балансі недостатньо для ретельного аналізу фінансового стану, тому його доповнюють аналізом звіту про прибутки і збитки. В ньому міститься інформація про доходи

та витрати банку, а також про його прибутки (збитки). Прибуткова робота банку є позитивною ознакою, яка свідчить про міцний фінансовий стан, наявність збитку є ознакою, яка свідчить про те, що такому банку потрібна додаткова увага.

Іншим підходом до оцінки фінансового стану банку є аналіз показників його ліквідності та платоспроможності. Показники ліквідності характеризують спроможність банку до своєчасного обслуговування своїх зобов'язань. І це вкрай важливо для банку щоб і далі залишатись на ринку. Адже характерною ознакою банківської діяльності є робота із зобов'язаннями, які постійно виникають у зв'язку із необхідністю проведення безготівкових розрахунків та інших банківських операцій. Показники платоспроможності доповнюють показники ліквідності в тому, що вони характеризують більш довгострокову перспективу і засновуються на оцінці достатності капіталу для обслуговування своїх довгострокових зобов'язань. Показники ліквідності та платоспроможності є дуже важливими для характеристики фінансового стану банку. Але, на нашу думку, їх потрібно доповнювати іншими методами аналізу.

Від якості активів напряду залежать перспективи банку. Тому їх характеристика є важливою складовою оцінки фінансового стану банку. Оцінка якості активів включає в себе оцінку їх ліквідності та ринкової ціни. Більш якісні активи завжди є ліквідними. А ринкова ціна таких активів має відповідати витратам на їх придбання або створення. Одним із найбільш важливих активів банку є видані кредити клієнтам банку. Тому важливого значення набувають такі характеристики як диверсифікація активів, наявність простроченої заборгованості за виданими кредитами, їх забезпеченість та рівень ризиків. При цьому, рівень ризиків, притаманний певному активу є дуже важливою характеристикою.

Аналіз показників рентабельності дає доволі ясне уявлення про фінансовий стан банківської установи. Адже рентабельність визначається через співвідношення видаткової і дохідної частин. При цьому доходи мають перевищувати витрати, що досягається через якісне управління активами. Вартість пасивів при цьому має відповідати активам, в які вони розміщуються. Також рентабельність аналізують в розрізі видів операцій, що дає можливість визначити ефективність роботи банку за різними напрямками.

В плані удосконалення підходів до оцінки фінансового стану слід більше уваги надавати автоматизації даного процесу. Тим більше, що згідно вимог законодавства, облікова робота в банках ведеться на автоматизованій основі. Тому є всі можливості для того, щоб забезпечити формування необхідних аналітичних форм в режимі реального часу. Також переваги можуть надавати сучасні технології аналізу даних[3].

Наступним важливим заходом є постійне підвищення кваліфікації. Адже банки працюють на вістрі фінансових технологій. І, хоча характеристики фінансового стану не зазнають значних змін, потреба в нових знаннях залишається актуальною.

Але чи найбільш важливим фактором впливу на фінансовий стан банку є ефективна програма виявлення та запобігання ризикам. І для того, щоб

забезпечити прибуткову роботу банку в довгостроковій перспективі, її потрібно постійно удосконалювати.

Інформаційні джерела:

1. Вінниченко О.В., Гудзь А.В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2020. № 69. С. 217-228.
2. Рисін В.В., Біда А.П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Ефективна економіка. 2021, №3. URL http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf
3. Заруцька О.П. Використання методу нейронних мереж для аналізу фінансової стійкості банку. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. ДВНЗ УАБС НБУ. Суми, 2011. Вип. 31. С. 90-95.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Пастух Н.В., здоб. ВО

Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **О.Ю. Іванова**

Західноукраїнський національний університет

У сучасних умовах зростає значення функціонального забезпечення підприємства, оскільки висока конкуренція, швидкий технологічний розвиток і зміна умов ринку ставлять підприємства в умови постійної необхідності адаптації до нових умов і виконання своїх функцій за найбільш оптимальними параметрами. Забезпечення функціонального забезпечення включає в себе систему організаційних, технічних та інших заходів, спрямовані на оптимізацію виконання функцій підприємства та підвищення його ефективності.

За поглядами різних науковців функціональне забезпечення підприємства трактується по-різному. Тому і вважаємо за необхідне розглянути декілька трактувань: О. Гнатюк визначає функціональне забезпечення підприємства як сукупність функцій та процесів, які забезпечують реалізацію стратегії підприємства [1, с. 79]; В. Іванов, як систему організаційних та технічних заходів, що забезпечують виконання завдань, визначених в стратегії підприємства [2, с. 74]; М. Кравець трактує як всі заходи, що спрямовані на забезпечення ефективності та ефективності виконання основних функцій підприємства [3, с. 49].

Як бачимо, в основному функціональне забезпечення підприємства - це система методів та засобів, які забезпечують ефективне функціонування всіх складових підприємства з метою досягнення стратегічних цілей та задоволення потреб зацікавлених сторін.

Сутність функціонального забезпечення полягає в забезпеченні оптимального використання матеріальних, фінансових та людських ресурсів підприємства, управлінні продуктивністю працівників та процесами